

**Powiatowy Urząd Pracy
w Sanoku**

**MONITORING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE SANOCKIM
W I-PÓŁROCZU 2013 ROKU**

Październik, 2013 r.

SPIS TREŚCI

1. Wstęp.....	3
2. Analiza bezrobocia według zawodów	5
3. Analiza ofert pracy według zawodów	19
4. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych	23
5. Wnioski	33
6. Aneks statystyczny	36

I. WSTĘP

Cel opracowania.

Wdrożenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych posłuży w szczególności do:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo – kwalifikacyjnej na lokalnych, regionalnych i krajowym rynku pracy,
- stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo – kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, regionalnym i krajowym,
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych,
- bieżąca korekta poziomu, struktury, treści kształcenia zawodowego i ustawicznego,
- usprawnienie poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy,
- ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich zatrudnienia.

Podstawa opracowania.

- ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20.04.2004 r. (t. j. Dz. U. z 2013r.poz 674 z późn. zm),
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. z 2007 r. Nr 251 poz. 1885 z późn. zm.)
- załącznik nr 2 do sprawozdania MPiPS – 01 „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy,
- załącznik nr 3 do sprawozdania MPiPS – 01 „Bezrobotni oraz oferty pracy wg zawodów i specjalności,
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27.04.2010r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz.U. z 2010 r. Nr 82, poz. 537 z późn. zm.).

Metodologia opracowania

W dobie gospodarki rynkowej szczególną uwagę należy poświęcić na dostosowanie systemu kształcenia do zmieniającego się zapotrzebowania pracodawców na kwalifikacje zasobów ludzkich.

Realizowanie tego zamierzenia wymaga zastosowania sprawnego systemu informacyjnego opartego na weryfikacji i analizie bieżących danych dotyczących poziomu i struktury bezrobocia oraz ofert pracy.

W tym celu opracowano w Departamencie Rynku Pracy MGIP metodologię wyodrębniania zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania się popytu na prace i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno - zawodowym oraz formułowanie na tej podstawie ocen, wniosków

i krótkotrwałych prognoz. Dane te stanowią niezbędne informacje dla prawidłowego funkcjonowania systemu szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Przez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie, czyli – *stosunek średniomiesięcznego napływu ofert pracy do PUP w danym zawodzie do średniomiesięcznej rejestracji osób bezrobotnych w tym samym zawodzie i w tym samym okresie czasu jest większy od 1,1.*

Przez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie, czyli – *stosunek średniomiesięcznego napływu ofert pracy do PUP w danym zawodzie do średniomiesięcznej rejestracji osób bezrobotnych w tym samym zawodzie i w tym samym okresie czasu jest mniejszy od 0,9.*

Natomiast, jeżeli stosunek ten zawiera się w przedziale od 0,9 do 1,1 to zawód należy uważać za **zawód zrównoważony**, czyli wykazujące równowagę na rynku pracy.

Niniejsze opracowanie zawiera analizę skali i struktury bezrobocia w grupach i zawodach oraz popytu na pracę dla poszczególnych zawodów z punktu widzenia zgłaszanych ofert pracy w powiecie sanockim. Bada zawody wykazujące deficytowość lub nadwyżkę pracowników oraz określa kierunki zmian w odniesieniu do zawodów wywierających największy wpływ na rynek pracy.

Celem niniejszej analizy jest ukazanie sytuacji na lokalnym rynku pracy w I-półroczu 2013 roku, a w szczególności jak kształtowało się bezrobocie wśród zawodów, oraz w jakich zawodach pracodawcy najczęściej składali zapotrzebowanie na pracowników.

Analiza niniejsza powstała w oparciu o „Klasyfikację zawodów i specjalności” wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 82, poz. 537 z późn. zm.).

Klasyfikacja jest pięciopoziomowym, hierarchicznie usystematyzowanym zbiorem zawodów i specjalności występujących na rynku pracy. Grupuje poszczególne zawody (specjalności) w coraz bardziej zagregowane grupy oraz ustala ich symbole i nazwy. Struktura klasyfikacji jest wynikiem grupowania zawodów na podstawie podobieństwa klasyfikacji zawodowych wymaganych dla realizacji zadań danego zawodu (specjalności), z uwzględnieniem obydwu aspektów kwalifikacji tj. ich poziomu i specjalizacji.

Analiza ta jest skierowana do samorządu terytorialnego, szkół ponadgimnazjalnych, wyższych uczelni, jednostek szkolących, centrów kształcenia ustawicznego, dla wszystkich zajmujących się polityką zatrudnienia.

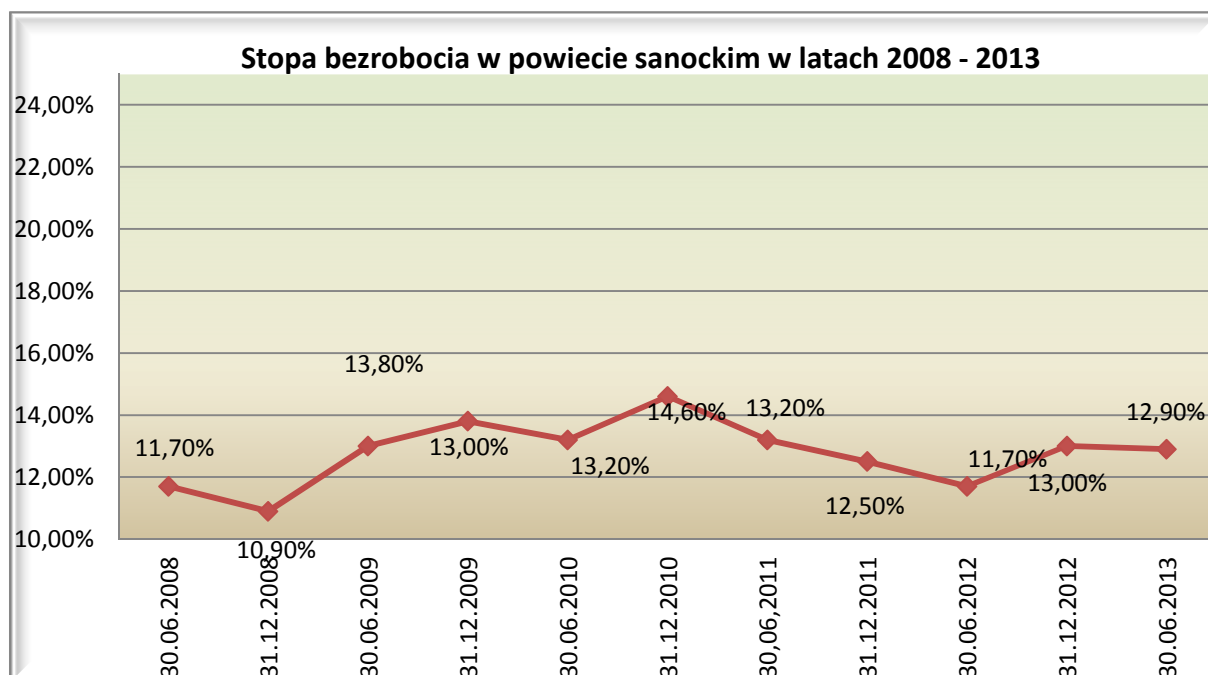
Opracowanie niniejsze przedstawia analizę bezrobocia według zawodów, ofert pracy zgłoszonych, będących w dyspozycji, jak i pozyskanych przez Powiatowy Urząd Pracy, opis zawodów nadwyżkowych i deficytowych, strukturę zawodową absolwentów według poziomu wykształcenia i zawodów.

2. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW

2.1. Ogólne dane dotyczące bezrobocia w powiecie sanockim

Stopa bezrobocia w powiecie sanockim na koniec czerwca 2013 roku kształtowała się na poziomie 12,9% tj. o 3,5 punktu procentowego poniżej stopy bezrobocia podregionu krośnieńskiego, która wynosiła 16,4%. W kraju stopa bezrobocia wynosiła 13,2%. W ciągu ostatniego półrocza stopa bezrobocia w powiecie sanockim spadła o 1,0% i jest niższa od stopy bezrobocia w Województwie Podkarpackim (15,5) i Podregionie Krośnieńskim (16,4%). Dynamikę stopy bezrobocia w powiecie sanockim przedstawia wykres nr 1.

Wykres nr 1. Dynamika stopy bezrobocia w powiecie sanockim w ostatnich latach.

Według stanu na dzień 30.06.2013 roku liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy wynosiła 5415 osób, z czego 51,73% stanowiły kobiety tj. 2801 osób. Wśród ogółu bezrobotnych 12,8% stanowiły osoby z prawem do zasiłku tj. 693 osoby, jest to spadek procentowy w stosunku do roku ubiegłego (13,11%).

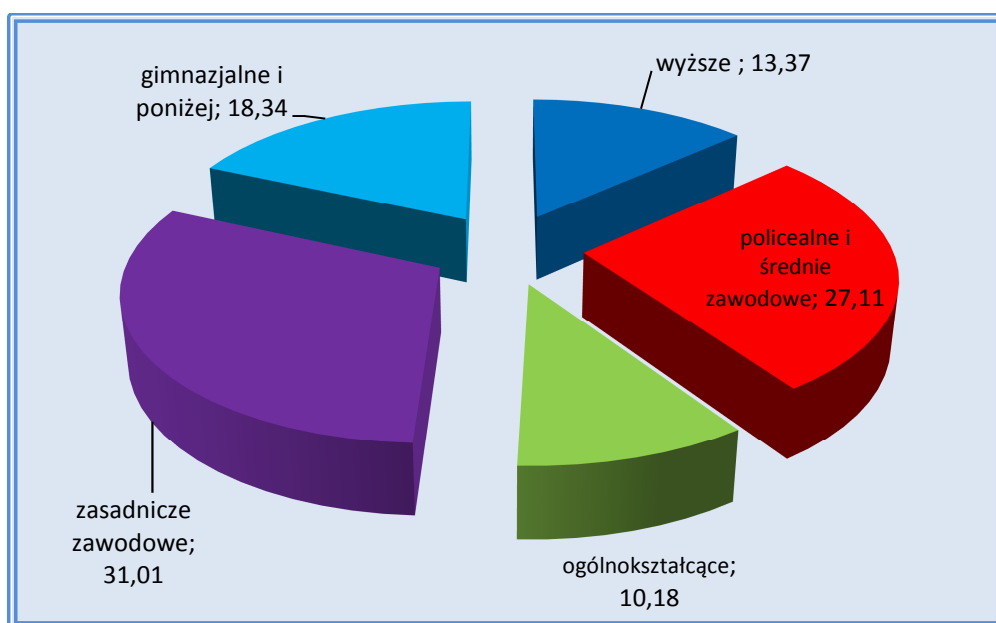
W powiecie sanockim 55,94% ogółu bezrobotnych stanowiły osoby zamieszkałe na wsi. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych zamieszkałych na wsi według stanu na koniec czerwca 2013 roku wynosiła 3029 osoby. Wśród omawianej kategorii bezrobotnych 51,60% stanowiły kobiety tj. 1563 osoby, jest to spadek procentowy w stosunku do roku ubiegłego (54,33%).

Analiza struktury bezrobotnych według poziomu wykształcenia wykazuje, że największy procent stanowią osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, które stanowiły 31,01% ogółu bezrobotnych tj. 1679 osób. Struktura kolejnych grup według poziomu wykształcenia przedstawia się następująco:

- gimnazjalne i poniżej	- 18,34%	- 993 osoby,
- policealne i średnie zawodowe	- 27,11%	- 1468 osób,
- średnie ogólnokształcące	- 10,18%	- 551 osób,
- wyższe	- 13,37%	- 724 osoby.

Strukturę procentową bezrobotnych według wykształcenia przedstawia wykres nr 2.

Wykres nr 2. Bezrobotni według wykształcenia na koniec I-półrocza 2013 roku.

2.2. Bezrobotni według zawodów

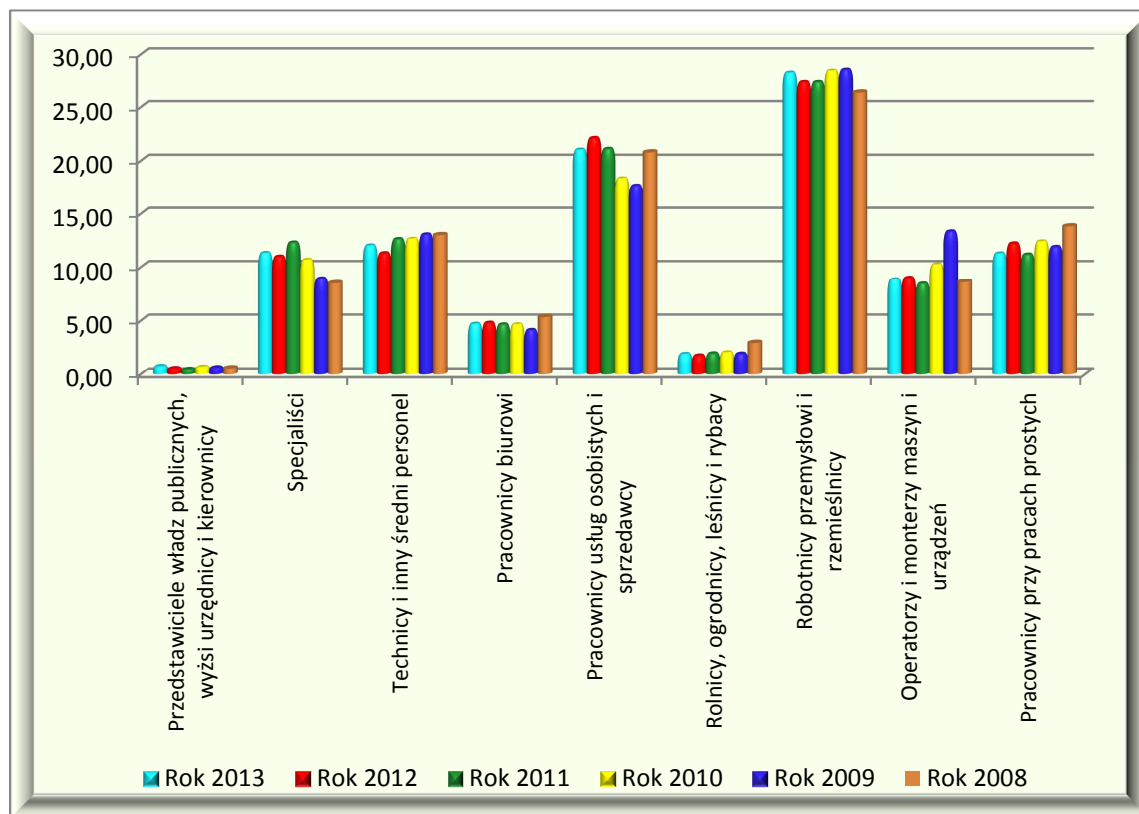
W końcu I-półrocza 2013 roku zarejestrowanych było 5415 osób, z czego 2801 kobiet.

Tabela nr 1 przedstawia porównanie struktury procentowej bezrobocia w układzie grup wielkich w I półroczu 2013 roku oraz w I półroczu 2012, 2011, 2010, 2009, 2008 roku, natomiast graficznie wykres nr 3.

Tabela nr 1. Struktura procentowa bezrobotnych (według grup wielkich zawodów) w I półroczu 2013 roku oraz w I półroczu 2012, 2011, 2010, 2009, 2008 roku.

Lp.	Nazwa grupy wielkiej	Rok 2013	Rok 2012	Rok 2011	Rok 2010	Rok 2009	Rok 2008
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,77	0,57	0,49	0,69	0,65	0,58
2	Specjaliści	11,30	10,95	12,28	10,65	8,9	8,48
3	Technicy i inny średni personel	12,00	11,28	12,60	12,62	13,04	13
4	Pracownicy biurowi	4,68	4,78	4,63	4,63	4,11	5,34
5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	21,02	22,10	21,09	18,32	17,63	20,79
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1,89	1,74	1,94	2,04	1,92	2,95
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	28,27	27,41	27,41	28,45	28,55	26,46
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	8,82	8,96	8,42	10,22	13,32	8,59
9	Pracownicy przy pracach prostych	11,26	12,20	11,15	12,38	11,87	13,82

Wykres nr 3. Struktura procentowa bezrobotnych (według grup wielkich zawodów)
w I półroczu 2013 roku oraz w I półroczu 2013, 2012, 2011, 2010, 2009, 2008 roku.

Analiza bezrobotnych na podstawie wielkich grup klasyfikacji zawodów (kod jednocyfrowy) pokazuje, że największy odsetek stanowi grupa siódma tj. *Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* – 28,27% ogółu bezrobotnych, podobnie jak w latach poprzednich. Z powyższego wykresu wynika, że do 2012 roku sukcesywnie malał wskaźnik procentowego udziału grupy trzeciej *Technicy i inny średni personel*, w 2013 rok nastąpił jego wzrost.

Tabela nr 2 przedstawia strukturę procentową bezrobocia w układzie grup dużych zawodów (kod 2-cyfrowy) w I półroczu 2013 roku.

Tabela nr 2. Zarejestrowani bezrobotni (struktura procentowa) - grupy duże w I półroczu 2013 r.

Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety
"52"	Sprzedawcy i pokrewni	12,3538	21,1829
"75"	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	10,8593	12,1823

"72"	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	8,0018	0,8609
"51"	Pracownicy usług osobistych	7,738	12,3546
"71"	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	7,0126	0,8177
"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	6,463	2,4968
"31"	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	5,5179	3,7882
"81"	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	4,9462	2,8841
"33"	Średni personel do spraw biznesu i administracji	3,0997	4,9932
"26"	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	2,7699	4,0463
"24"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	2,7258	3,7881
"83"	Kierowcy i operatorzy pojazdów	2,5281	0,1721
"21"	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	2,4182	2,109
"23"	Specjaliści nauczania i wychowania	2,2643	3,5299
"91"	Pomoce domowe i sprzątaczk	2,1542	3,3576
"74"	Elektrycy i elektronicy	1,8247	0,1291
"96"	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	1,7806	1,0331
"32"	Średni personel do spraw zdrowia	1,7586	2,884
"41"	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	1,7367	3,0994
"43"	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	1,5607	1,4636
"82"	Monterzy	1,341	2,1092
"62"	Leśnicy i rybacy	1,297	0,6457
"22"	Specjaliści do spraw zdrowia	0,9892	1,6788
"34"	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	0,9892	1,4204
"42"	Pracownicy obsługi klienta	0,9672	1,851
"35"	Technicy informatycy	0,6375	0,3444
"61"	Rolnicy produkcji towarowej	0,5935	0,904

"94"	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	0,5716	1,0761
"73"	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,5715	0,5165
"54"	Pracownicy usług ochrony	0,4836	0,1291
"53"	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,4397	0,8179
"44"	Pozostali pracownicy obsługi biura	0,4177	0,5595
"13"	Kierownicy do spraw produkcji i usług	0,3078	0
"92"	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	0,2417	0,2152
"12"	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	0,22	0,2152
"14"	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0,1539	0,129
"25"	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	0,1319	0,1291
"11"	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	0,0879	0,043
"95"	Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	0,044	0,043

Z tabeli tej wynika, że najwięcej osób posiada zawody z grupy (kod 52) – *Sprzedawcy i pokrewni*– 12,35%, zaś najmniej z grupy (kod 95) – *Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach*– 0,04%.

Analizując bezrobotnych zarejestrowanych na koniec I-półrocza 2013 roku według zawodów zauważa się, że spośród całej grupy bezrobotnych- 866 osób to osoby bez zawodu, z czego 478 osób stanowią kobiety. Jest to grupa 15,99% z ogółu osób bezrobotnych.

Zawody, w których jest zarejestrowanych więcej niż 30 osób przedstawia tabela nr 3. Zawodów takich jest 30. W zawodach tych zarejestrowanych jest 2159 osób bezrobotnych tj. 39,87% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Tabela nr 3. Zarejestrowani bezrobotni według zawodów.

Lp	Nazwa zawodu	Ogółem	Liczba bezrobotnych		
			w tym		
			Kobiety	Absolwenci	powyżej 12 miesięcy
1	Sprzedawca	484	433	7	230
2	Ślusarz	150	7	0	57
3	Robotnik budowlany	118	0	0	54
4	Murarz	101	0	0	32

5	Kucharz	87	75	2	35
6	Fryzjer	82	82	1	27
7	Technik mechanik	81	3	2	14
8	Krawiec	73	73	0	32
9	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	60	24	0	34
10	Technik ekonomista	59	57	0	11
11	Sprzątaczką biurową	56	55	0	23
12	Mechanik pojazdów samochodowych	54	0	0	16
13	Szwaczka	53	53	0	22
14	Technik prac biurowych	51	46	0	25
15	Konfeksjoner wyrobów gumowych	50	46	1	15
16	Robotnik placowy	50	9	0	27
17	Stolarz	48	7	2	17
18	Robotnik gospodarczy	46	19	0	25
19	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	43	21	0	21
20	Robotnik leśny	42	15	0	23
21	Pozostali robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	41	18	0	15
22	Kierowca samochodu ciężarowego	41	0	0	15
23	Cukiernik	40	38	1	25
24	Kucharz małej gastronomii	39	32	2	11
25	Piekarz	39	13	0	11
26	Magazynier	37	6	0	10
27	Pozostali ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki drewna i pokrewni	37	11	0	13
28	Pozostali operatorzy urządzeń do obróbki drewna	33	6	0	8
29	Specjalista administracji publicznej	32	23	2	9
30	Technik budownictwa	32	10	0	5

W okresie I-go półrocza 2013 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sanoku zarejestrowało się 3249 osób, w tym 1476 kobiet (tj. 45,43%). Strukturę napływu bezrobotnych według zawodów przedstawia tabela nr 4, w której zestawiono zawody, w których zarejestrowało się 15 lub więcej osób. Zawodów takich jest 42 w których w sumie zarejestrowało się 1319 osób bezrobotnych tj. 40,60% ogółu rejestrujących się w I półroczu 2013 roku bezrobotnych. Osób, które zarejestrowało się bez zawodu, było 669, tj. 20,59 % ogółu osób rejestrujących się w I półroczu 2013 roku.

Tabela nr 4. Napływ bezrobotnych według zawodów.

Lp.	Nazwa zawodu	Liczba bezrobotnych		
		ogółem	w tym	
			kobiety	absolwenci
1	Sprzedawca	250	214	16
2	Ślusarz	90	1	5
3	Robotnik budowlany	69	0	2
4	Technik mechanik	61	3	9
5	Murarz	53	0	1
6	Fryzjer	47	47	7
7	Kucharz	35	24	2
8	Mechanik pojazdów samochodowych	34	0	4
9	Stolarz	29	3	2
10	Kierowca samochodu ciężarowego	29	0	0
11	Technik ekonomista	28	27	3
12	Magazynier	26	3	1
13	Konfeksjoner wyrobów gumowych	26	22	1
14	Krawiec	24	24	0
15	Szwaczka	24	24	0
16	Robotnik gospodarczy	23	8	1
17	Technik budownictwa	22	5	2
18	Pielęgniarka	21	19	7
19	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	21	20	10

20	Piekarz	21	8	1
21	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	21	8	0
22	Technik usług fryzjerskich	20	18	10
23	Technik prac biurowych	19	18	1
24	Elektromechanik pojazdów samochodowych	19	0	2
25	Pozostali robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	19	9	2
26	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	19	7	1
27	Pozostali operatorzy urządzeń do obróbki drewna	19	4	0
28	Sprzątaczką biurową	19	19	0
29	Specjalista administracji publicznej	18	13	4
30	Kelner	18	16	0
31	Tokarz w metalu	18	4	0
32	Inżynier rolnictwa	17	8	9
33	Kucharz małej gastronomii	17	13	3
34	Pomoc kuchenna	17	15	0
35	Robotnik placowy	17	2	0
36	Pozostali specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	16	14	9
37	Technik informatyk	16	4	8
38	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	16	13	2
39	Pozostali ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki drewna i pokrewni	16	6	1
40	Pozostali inżynierowie mechanicy	15	0	8
41	Barman	15	6	1
42	Robotnik leśny	15	6	0

Należy tu zaznaczyć, że zawody reprezentowane przez nowozarejestrowanych w I-półroczu 2013 roku bezrobotnych w znacznej części pokrywają się z zawodami występującymi wśród ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Sanoku.

2.3. Bezrobotni absolwenci

W ciągu I-półrocza 2013 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowało się 550 absolwentów, w tym 340 kobiet tj. 61,82% omawianej grupy bezrobotnych. Ogół nowozarejestrowanych absolwentów stanowił 16,93% ogółu napływu bezrobotnych.

W 2012 roku procentowy wskaźnik nowozarejestrowanych absolwentów do ogółu napływu bezrobotnych w widoczny sposób zmalał, był to jednak tylko chwilowy spadek, gdyż w 2013 roku, ponownie wrócił do poziomu z 2011 roku.

- I-półrocze 2007 18,50%,
- I-półrocze 2008 17,33%,
- I-półrocze 2009 14,96%,
- I-półrocze 2010 15,82%,
- I-półrocze 2011 16,98%,
- I-półrocze 2012 12,98%,
- I-półrocze 2013 16,93%.

Strukturę bezrobotnych absolwentów według zawodów przedstawia tabela nr 5, w której zestawiono zawody, w których zarejestrowanych było 3 lub więcej osób.

Tabela nr 5. Napływu absolwentów według zawodów.

Lp.	Nazwa zawodu	ogółem	kobiety
1	Sprzedawca	16	15
2	Fizjoterapeuta	10	7
3	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	10	10
4	Technik usług fryzjerskich	10	9
5	Inżynier rolnictwa	9	4
6	Pozostali specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	9	8
7	Technik mechanik	9	0
8	Pozostali inżynierowie mechanicy	8	0
9	Technik informatyk	8	0
10	Pielęgniarka	7	6
11	Pedagog	7	7
12	Fryzjer	7	7
13	Ekonomista	6	4
14	Biotechnolog	5	4

15	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	5	5
16	Filolog - filologia obcojęzyczna	5	4
17	Technik pojazdów samochodowych	5	0
18	Ślusarz	5	0
19	Inżynier budownictwa - budownictwo ogólne	4	1
20	Nauczyciel przedszkola	4	4
21	Specjalista administracji publicznej	4	3
22	Specjalista pracy socjalnej	4	4
23	Lakiernik	4	0
24	Mechanik pojazdów samochodowych	4	0
25	Specjalista zdrowia publicznego	3	2
26	Specjalista do spraw finansów	3	3
27	Pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	3	2
28	Specjalista zastosowań informatyki	3	1
29	Politolog	3	2
30	Technik rolnik	3	1
31	Technik farmaceutyczny	3	3
32	Technik ekonomista	3	3
33	Technik hotelarstwa	3	2

Zawodów takich jest 33 w których w sumie zarejestrowało się 192 bezrobotnych tj. 34,91% ogółu napływu absolwentów w I półroczu 2013 roku.

Wśród osób legitymujących się wyuczonym zawodem największą grupę stanowili:

- Sprzedawca - 16 osób,
- Fizjoterapeuta - 10 osób,
- Technik żywienia i gospodarstwa domowego - 10 osób,
- Technik usług fryzjerskich - 10 osób.

Strukturę procentową napływu absolwentów w I-półroczu 2013 roku według grup dużych klasyfikacji zawodów (kod 2- cyfrowy) przedstawia tabela nr 6.

Tabela nr 6. Napływu absolwentów według dużych grup.

Lp.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Absolwenci %	
			Ogółem	Kobiety
1	"21"	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	15,20	11,48
2	"26"	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	13,16	16,27
3	"31"	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	7,89	2,39
4	"51"	Pracownicy usług osobistych	7,31	11,00
5	"22"	Specjaliści do spraw zdrowia	6,73	8,61
6	"23"	Specjaliści nauczania i wychowania	6,14	9,57
7	"32"	Średni personel do spraw zdrowia	6,14	9,57
8	"52"	Sprzedawcy i pokrewni	6,14	9,09
9	"24"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	5,56	6,70
10	"5141"	Fryzjerzy	4,97	7,66
11	"5223"	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienty)	4,68	7,18
12	"3115"	Technicy mechanicy	4,09	0,00
13	"2132"	Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	3,51	2,87
14	"2619"	Specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	3,51	4,78
15	"3220"	Dietetycy i żywieniowcy	3,51	5,74
16	"72"	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	3,51	0,00
17	"2144"	Inżynierowie mechanicy	2,92	0,00
18	"2283"	Fizjoterapeuci	2,92	3,35
19	"2422"	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	2,92	3,35
20	"75"	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	2,92	2,87
21	"33"	Średni personel do spraw biznesu i administracji	2,63	3,83
22	"35"	Technicy informatycy	2,34	0,00
23	"3512"	Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	2,34	0,00
24	"2131"	Biolodzy i pokrewni	2,05	2,87

25	"2221"	Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	2,05	2,87
26	"2351"	Wizytatorzy i specjaliści metod nauczania	2,05	3,35
27	"2643"	Filolodzy i tłumacze	2,05	2,87
28	"71"	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	2,05	0,00

Jak wynika z powyższej tabeli zdecydowanie największą grupę dużą klasyfikacji zawodów wśród noworejestrujących się absolwentów w okresie sprawozdawczym stanowią *Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych* (kod grupy – „21”).

2.4. Bezrobotni zarejestrowani powyżej 12 miesięcy

Kolejną omawianą grupą osób są bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy. Ogółem na koniec czerwca 2013 roku takich osób było zarejestrowanych 1704 w tym 912 kobiet. Stanowili oni 31,47% ogółu bezrobotnych, natomiast kobiety stanowiły 53,52% bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy.

W ostatnich latach wskaźnik procentowego udziału osób zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy przedstawiał się zróżnicowanie - od 2010 roku stopniowo wzrastał, natomiast w 2013 roku ten trend się obrócił i wskaźnik procentowego udziału osób zaczął maleć:

- I-półrocze 2007 44,50%,
- I-półrocze 2008 38,90%,
- I-półrocze 2009 21,22%,
- I-półrocze 2010 27,86%,
- I-półrocze 2011 31,19%,
- I-półrocze 2012 34,78%,
- I-półrocze 2013 31,47%.

Biorąc pod uwagę wskaźnik długotrwałego bezrobocia dużą grupą zawodów (wg kodu 2-cyfrowego) generującą długotrwałe bezrobocie o najwyższym wskaźniku jest grupa: - *Pracownicy usług ochrony* (kod grupy – „54”) ze wskaźnikiem długotrwałego bezrobocia 59%. Następnie – *Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni* (kod grupy – „73”) ze wskaźnikiem długotrwałego bezrobocia równym - 58%. W dalszej kolejności występują grupy:

- Pracownicy opieki osobistej i pokrewni,
- Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie,
- Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych,
- Leśnicy i rybacy,
- Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach.

Załącznik nr 1 (strona 36) przedstawia ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie według grup dużych.

Wskaźniki kolejnych zawodów wahają się w przedziale 50–20%. Natomiast wskaźnik długotrwałego bezrobocia niższy od 20% zanotowano w odniesieniu do pięciu grup zawodów, te o najniższym wskaźniku to:

- Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych,
- Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych,

- Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury,
- Technicy informatycy,
- Specjaliści do spraw technologii informacyjno - komunikacyjnych.

Fakt ułożenia się w takiej, a nie innej kolejności dużych grup rankingu zawodów generujących długotrwałe bezrobocie nie przesądza jeszcze o realnej sytuacji danego zawodu na lokalnym rynku pracy.

Strukturę bezrobotnych mieszkańców powiatu sanockiego pozostających bez pracy dłużej niż 12 miesięcy według zawodów przedstawia tabela nr 7, w której zestawiono zawody, w których zarejestrowanych jest 10 osób lub więcej.

Tabela nr 7. Bezrobotni pozostający bez pracy dłużej niż 12 m-cy według zawodów.

Lp.	Nazwa zawodu	ogółem		w tym kobiety	
		liczba	% ogółu zarejestrowanych w danym zawodzie	liczba	% ogółu zarejestrowanych powyżej 12 m-cy
1	Sprzedawca	230	47,52	205	47,34
2	Ślusarz	57	38,00	5	71,43
3	Robotnik budowlany	54	45,76	0	0,00
4	Bez zawodu	47	5,43	22	4,60
5	Kucharz	35	40,23	32	42,67
6	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	34	56,67	12	50,00
7	Krawiec	32	43,84	32	43,84
8	Murarz	32	31,68	0	0,00
9	Fryzjer	27	32,93	27	32,93
10	Robotnik placowy	27	54,00	7	77,78
11	Cukiernik	25	62,50	24	63,16
12	Technik prac biurowych	25	49,02	22	47,83
13	Robotnik gospodarczy	25	54,35	10	52,63
14	Sprzątaczką biurową	23	41,07	22	40,00
15	Robotnik leśny	23	54,76	8	53,33
16	Szwaczka	22	41,51	22	41,51
17	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	21	48,84	11	52,38
18	Stolarz	17	35,42	3	42,86

19	Mechanik pojazdów samochodowych	16	29,63	0	0,00
20	Konfeksjoner wyrobów gumowych	15	30,00	15	32,61
21	Pozostali robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	15	36,59	7	38,89
22	Kierowca samochodu ciężarowego	15	36,59	0	0,00
23	Technik mechanik	14	17,28	0	0,00
24	Pozostali ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki drewna i pokrewni	13	35,14	4	36,36
25	Barman	13	52,00	7	53,85
26	Szlifierz materiałów drzewnych	13	52,00	12	54,55
27	Robotnik drogowy	12	52,17	0	0
28	Kucharz małej gastronomii	11	28,21	11	34,38
29	Technik ekonomista	11	18,64	10	17,54
30	Piekarz	11	28,21	5	38,46
31	Tokarz w metalu	11	40,74	3	33,33
32	Aparatowy procesów chemicznych	11	44,00	5	62,5
33	Magazynier	10	27,03	1	16,67
34	Pozostali stolarze meblowi i pokrewni	10	43,48	8	66,67
35	Pilarz	10	58,82	1	50

Zawodów takich jest 35 w których w sumie zarejestrowało się 967 bezrobotnych tj. 56,75% ogółu bezrobotnych mieszkańców powiatu sanockiego pozostających bez pracy dłużej niż 12 miesięcy w I półroczu 2013 roku.

Analizując bezrobotnych mieszkańców powiatu sanockiego pozostających bez pracy dłużej niż 12 miesięcy, najliczniejszą grupę stanowili:

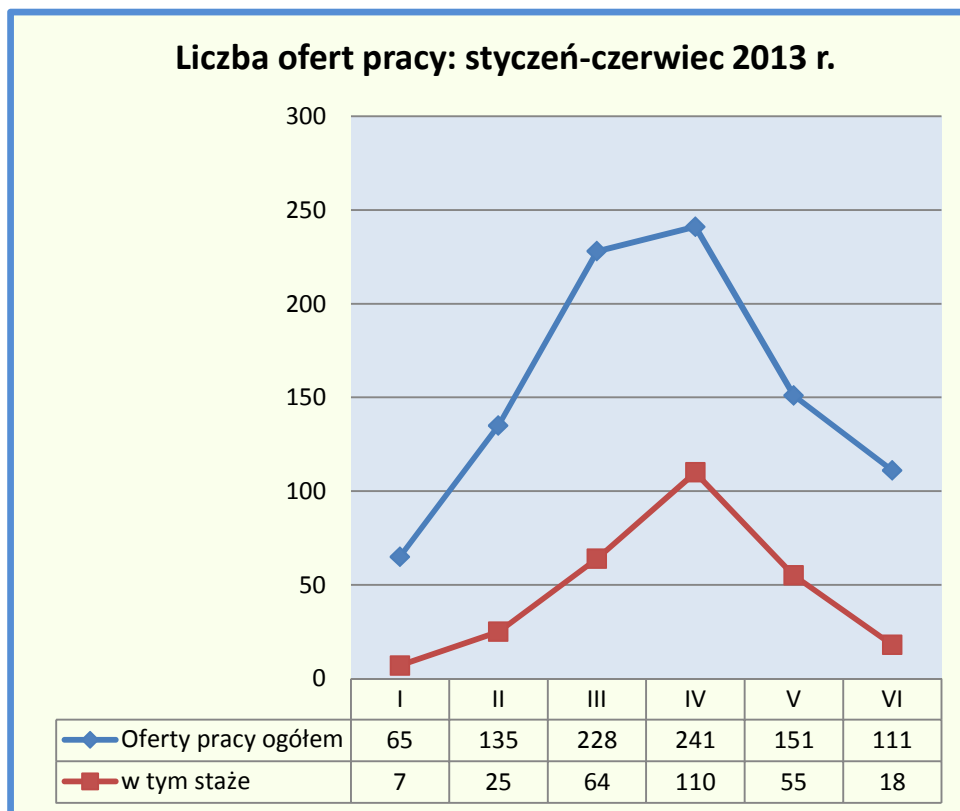
- Sprzedawca – 230 osób w tym 205 kobiet,
- Ślusarz – 57 osób w tym 5 kobiet,
- Robotnik budowlany – 53 osoby w tym 0 kobiet.

3. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

3.1. Oferty pracy według zawodów

W I-półroczu 2013 roku ogółem zgłoszono w Powiatowym Urzędzie Pracy 931 ofert pracy (w tym 279 staży, tj. 29,97 ogółu ofert).

Wykres nr 4. Oferty pracy zgłoszone w poszczególnych miesiącach w I półroczu 2013 roku.

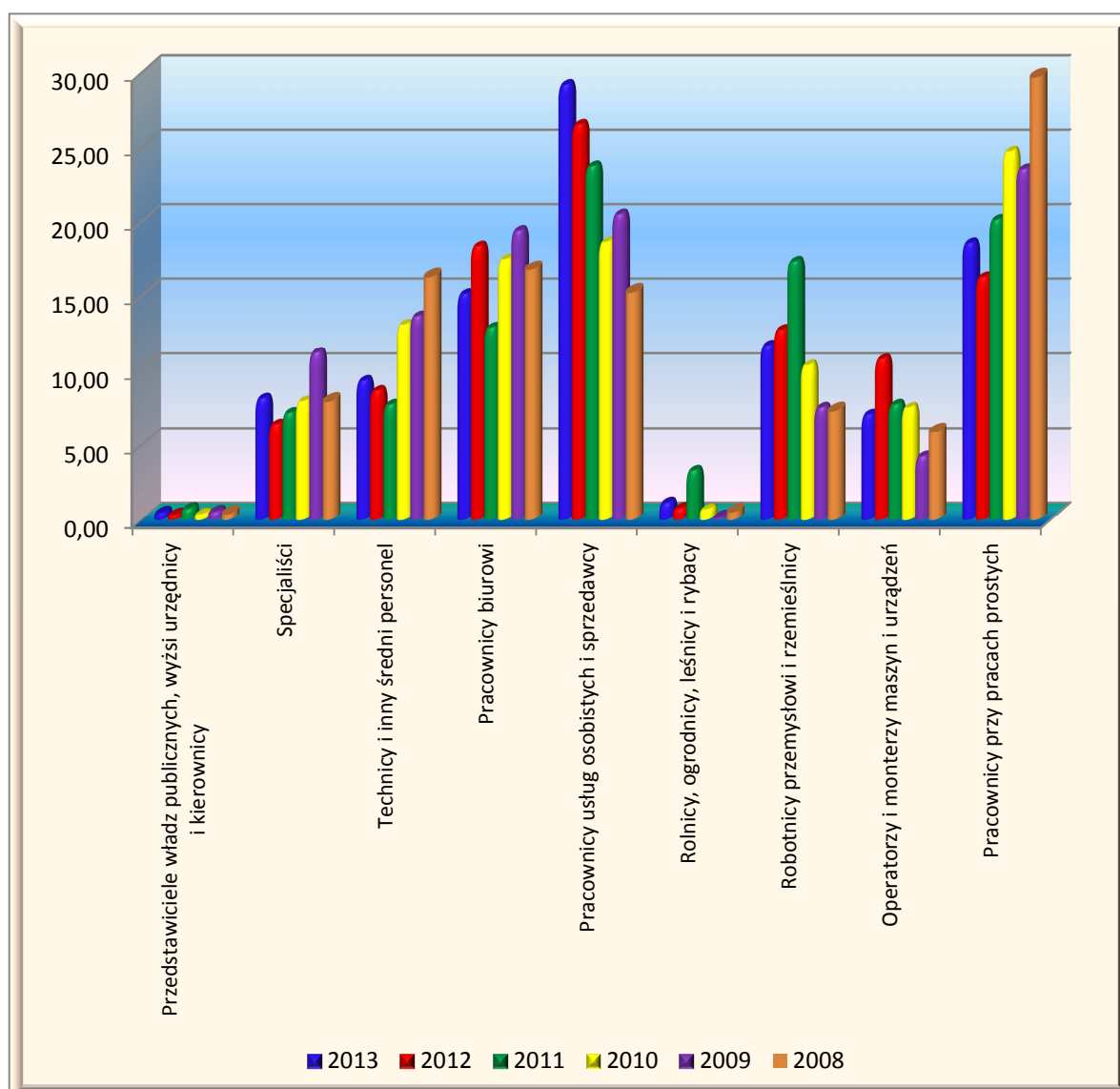
Strukturę procentową ofert pracy zgłoszonych w I półroczu 2013 roku oraz I półroczu 2012, 2011, 2010, 2009 i 2008 roku w układzie grup wielkich zawodów przedstawia tabela nr 8 oraz graficznie wykres nr 5.

Tabela nr 8. Struktura procentowa ofert pracy - grupy wielkie.

Nr grupy	Nazwa grupy	% w latach					
		2013	2012	2011	2010	2009	2008
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,43	0,28	0,70	0,31	0,49	0,38
2	Specjaliści	8,06	6,32	7,09	7,85	11,11	7,94
3	Technicy i inny średni personel	9,24	8,57	7,65	12,98	13,55	16,26
4	Pracownicy biurowi	15,04	18,26	12,80	17,38	19,29	16,77

5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	29,11	26,40	23,64	18,53	20,39	15,24
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1,07	0,70	3,20	0,63	0,12	0,51
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	11,60	12,64	17,25	10,26	7,45	7,30
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	6,98	10,67	7,65	7,43	4,15	5,89
9	Pracownicy przy pracach prostych	18,47	16,15	20,03	24,61	23,44	29,71

Wykres nr 5. Struktura procentowa ofert pracy według grup wielkich w latach 2008-2013.

Jak wynika z powyższego wykresu w I – półroczu 2013 roku nastąpił zdecydowany wzrost ofert pracy w grupie 5 tj. *Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy* oraz w grupie 9 *Pracownicy przy pracach prostych*.

Natomiast analiza ofert pracy według poszczególnych zawodów pokazuje, że największe zapotrzebowanie zgłoszono w I – półroczu 2013 roku na zawody:

- Sprzedawca - (108 ofert),
- Technik prac biurowych - (61 ofert),
- Robotnik gospodarczy - (58 ofert).

Tabela nr 9. Oferty pracy zgłoszone w I-półroczu 2013 roku.

Lp.	Nazwa zawodu	Liczba ofert pracy
1	Sprzedawca	108
2	Technik prac biurowych	61
3	Robotnik gospodarczy	58
4	Kucharz	30
5	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	30
6	Sprzątaczką biurową	28
7	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	25
8	Robotnik placowy	25
9	Pozostali operatorzy urządzeń do obróbki drewna	23
10	Pomoc kuchenna	21
11	Kelner	19
12	Magazynier	18
13	Robotnik drogowy	15
14	Fizjoterapeuta	12
15	Agent ubezpieczeniowy	12
16	Fryzjer	11
17	Ślusarz	11
18	Przedstawiciel handlowy	10

W powyższych 18 zawodach zgłoszono 517 ofert pracy, co stanowi 55,53% wszystkich ofert zgłoszonych w I półroczu 2013 roku (dla porównania w I półroczu 2012 r. w 16 zawodach zgłoszono 391 ofert pracy, co stanowiło 54,92% wszystkich ofert zgłoszonych w I półroczu 2012 roku).

Analiza ofert pracy według sekcji PKD wskazuje, że największa liczba ofert pracy była zgłaszana przez:

- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle - 196 ofert (tj. 21,05%),
- Przetwórstwo przemysłowe - 164 oferty (tj. 17,62%),
- Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne - 159 ofert (tj. 17,08%).

Szczegółowe zestawienie przedstawia załącznik nr 2 (strona 38).

4. ANALIZA ZAWODÓW NADWYŻKOWYCH I DEFICYTOWYCH

4.1. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Przez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Oznacza to, że w badanym okresie było więcej ofert pracy aniżeli zarejestrowanych bezrobotnych. Zawody deficytowe to takie, gdzie wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów jest większy od 1,1.

Z analizy rankingu zawodów nadwyżkowych i deficytowych, z uwzględnieniem 39 dużych grup zawodów wynika, że trzy grupy zawodów są deficytowe:

- *Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki* - 1,3,
- *Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych* (kod 96) - 2,13,
- *Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni* (kod 41) - 2,34.

Oznacza to, że jest na nie większe zapotrzebowanie, niż liczba zarejestrowanych bezrobotnych. Szczegółowe zestawienie przedstawia załącznik nr 3 (strona 40).

Przeprowadzając analizę należy zwrócić uwagę na zawody, których wskaźnik intensywności deficytu jest maksymalny. Oznacza to, że w ewidencji osób bezrobotnych nie było osób posiadających zawód wskazany przez pracodawcę w ofercie. Maksymalny wskaźnik miało 60 zawodów, Tabela nr 10, przedstawia te w których zgłoszone były dwie lub więcej ofert pracy.

Tabela nr 10. Zawody deficytowe - wskaźnik intensywności deficytu – maksymalny.

Lp	Nazwa zawodu	Liczba ofert pracy
1	Agent ubezpieczeniowy	12
2	Pozostali monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	9
3	Pozostali elektrycy budowlani i pokrewni	6
4	Pomocnik piekarza	6
5	Pozostali listonosze i pokrewni	5
6	Specjalista kontroli jakości	4
7	Sekretarka medyczna	3
8	Pozostali kucharze	3
9	Specjalista do spraw rachunkowości podatkowej	2
10	Doradca finansowy	2
11	Specjalista do spraw kadr	2
12	Psycholog	2

13	Urzędnik ubezpieczeń społecznych	2
14	Pozostali opiekunowie dziecięcy	2
15	Ogrodnik terenów zieleni	2
16	Pozostali monterzy elektronicy i serwisanci urządzeń elektronicznych	2
17	Wulkanizator	2
18	Pomocnik lakiernika	2

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych według 6-cyfrowego kodu zawodów wskazuje, że 35 zawodów na powiatowym rynku pracy, osiągnęło wskaźnik deficytu większy od 1,1. Wykaz tych zawodów wraz z liczbą zgłoszonych ofert pracy w powiecie sanockim przedstawia tabela nr 11.

Tabela nr 11. Zawody deficytowe.

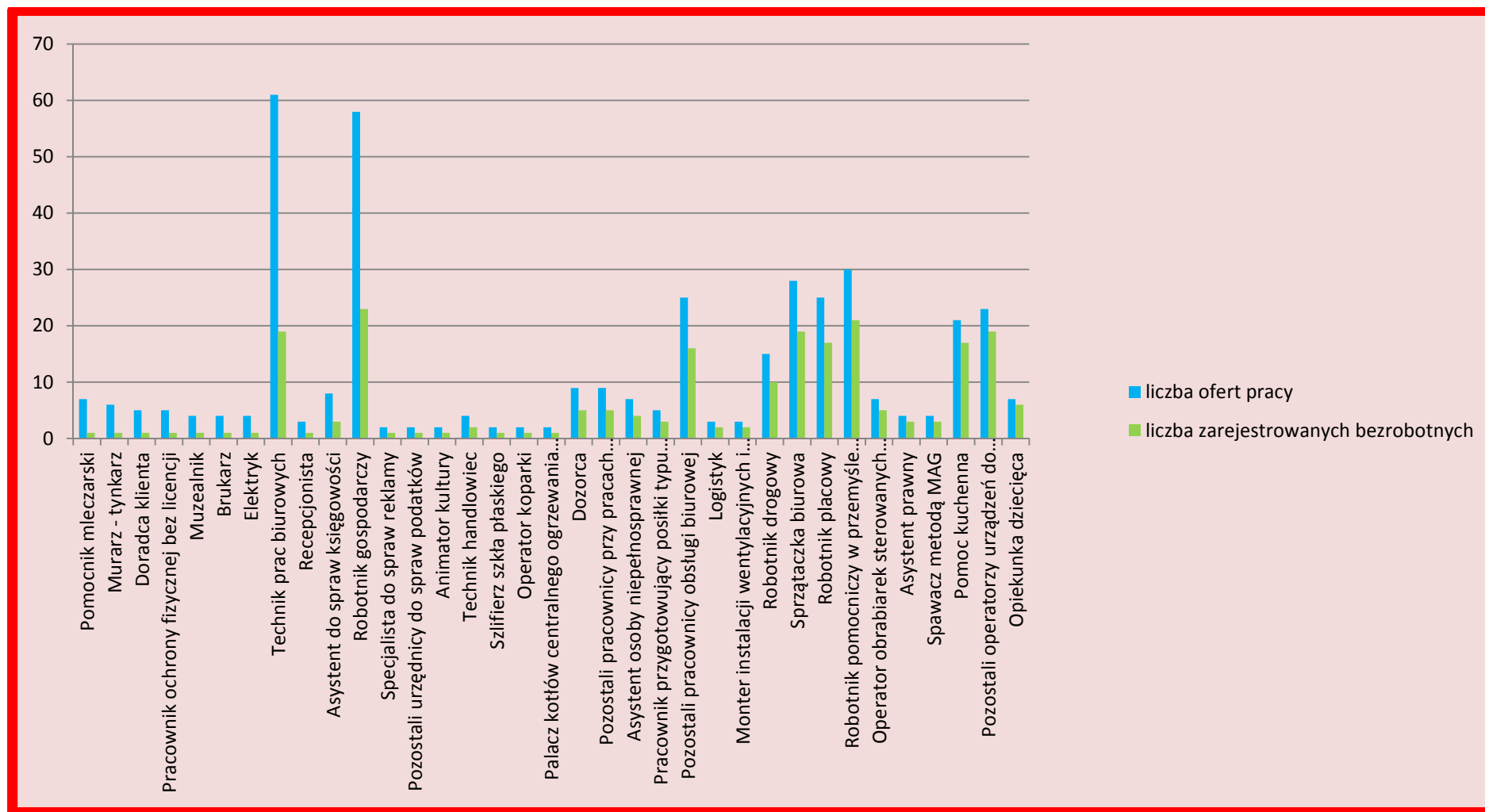
Lp.	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów	Liczba ofert pracy
1	Pomocnik mleczarski	7,00	7
2	Murarz - tynkarz	6,00	6
3	Doradca klienta	5,00	5
4	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	5,00	5
5	Muzealnik	4,00	4
6	Brukarz	4,00	4
7	Elektryk	4,00	4
8	Technik prac biurowych	3,21	61
9	Recepcjonista	3,00	3
10	Asystent do spraw księgowości	2,67	8
11	Robotnik gospodarczy	2,52	58
12	Specjalista do spraw reklamy	2,00	2
13	Pozostali urzędnicy do spraw podatków	2,00	2
14	Animator kultury	2,00	2

15	Technik handlowiec	2,00	4
16	Szlifierz szkła płaskiego	2,00	2
17	Operator koparki	2,00	2
18	Palacz kotłów centralnego ogrzewania gazowych	2,00	2
19	Dozorca	1,80	9
20	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	1,80	9
21	Asystent osoby niepełnosprawnej	1,75	7
22	Pracownik przygotowujący posiłki typu fast food	1,67	5
23	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	1,56	25
24	Logistyk	1,50	3
25	Monter instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych	1,50	3
26	Robotnik drogowy	1,50	15
27	Sprzątaczką biurowa	1,47	28
28	Robotnik placowy	1,47	25
29	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	1,43	30
30	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	1,40	7
31	Asystent prawny	1,33	4
32	Spawacz metodą MAG	1,33	4
33	Pomoc kuchenna	1,24	21
34	Pozostali operatorzy urządzeń do obróbki drewna	1,21	23
35	Opiekunka dziecięca	1,17	7

Należy podkreślić fakt, że nie wszyscy pracodawcy poszukują pracowników za pośrednictwem Urzędu Pracy. Ponadto część osób posiadających wysokie kwalifikacje, na które istnieje duże zapotrzebowanie na rynku pracy, poszukuje zatrudnienia na własną rękę.

Wykres nr 6 przedstawia zawody deficytowe w zestawieniu z liczbą zarejestrowanych bezrobotnych i zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie.

Wykres nr 6. Zawody deficytowe – liczba bezrobotnych w I-półroczu 2013 roku.

Przez **zawód zrównoważony** należy rozumieć zawód, na który występuje na danym rynku pracy takie samo zapotrzebowanie jak liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Zawody zrównoważone to takie, gdzie wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów zawiera się w przedziale od 0,9 do 1,1.

Z ranking zawodów nadwyżkowych i deficytowych, z uwzględnieniem 39 dużych grup zawodów wynika, że w II półroczu 2013 roku, było 27 zawodów ze wskaźnikiem intensywności w przedziale od 0,9 do 1,1, czyli zawodów zrównoważonych.

Znaczna większość stanowią grupy, na które zapotrzebowanie na rynku pracy jest znikome lub wynosi zero. Należą do nich zawody z dużych grup:

- *Kierownicy do spraw zarządzania i handlu (kod 12),*
- *Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie (kod 92),*
- *Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach (kod 95),*
- *Technicy informatycy (kod 35),*
- *Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni (kod 75).*

Szczegóły w załączniku nr 3 (strona 40).

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych według 6-cyfrowego kodu zawodów wskazuje, że 27 zawodów na powiatowym rynku pracy, osiągnęło wskaźnik deficytu większy od 0,9 i mniejszy od 1,1 czyli są zawodami w równowadze. Wykaz tych zawodów oraz liczbę ofert pracy zgłoszonych w danym zawodzie w powiecie sanockim przedstawia tabela nr 12.

Tabela nr 12. Zawody zrównoważone.

Lp	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów	Liczba ofert pracy
1	Kelner	1,1	19
2	Dyrektor handlowy	1,0	1
3	Kierownik działu produkcji	1,0	1
4	Inżynier inżynierii środowiska - instalacje sanitarne	1,0	1
5	Inżynier technologii chemicznej	1,0	1
6	Specjalista bezpieczeństwa i higieny pracy	1,0	1
7	Technik analityki medycznej	1,0	1
8	Terapeuta zajęciowy	1,0	2
9	Opiekunka środowiskowa	1,0	2
10	Pozostali pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń	1,0	1
11	Dyspozytor transportu samochodowego	1,0	1

12	Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	1,0	9
13	Intendent	1,0	1
14	Sprzedawca w branży mięsnej	1,0	1
15	Telemarketer	1,0	1
16	Rolnik upraw polowych	1,0	2
17	Ogrodnik	1,0	1
18	Glazurnik	1,0	1
19	Monter / składacz okien	1,0	1
20	Operator spycharki	1,0	1
21	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	1,0	2
22	Pozostali operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych	1,0	1
23	Monter mebli	1,0	1
24	Kierowca samochodu dostawczego	1,0	7
25	Kierowca operator wózków jezdniowych	1,0	1
26	Sortowacz surowców wtórnych	1,0	1
27	Fizjoterapeuta	0,9	12

Przez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Zawody nadwyżkowe to takie, gdzie wskaźnik deficytowości (nadwyżki) zawodów jest mniejszy od 0,9.

Z wśród 717 zawodów funkcjonujących na rynku pracy Powiatu Sanockiego 594 czyli 83,31% to zawody nadwyżkowe. Z tej liczby zawodów 517 czyli 72,51% zawodów, to zawody, w których nie wpłynęła ani jedna oferta pracy. Zawody nadwyżkowe, w których zgłoszono, co najmniej jedną ofertę pracy wraz z liczbą zgłoszonych ofert pracy oraz liczbą zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie przedstawia tabela nr 13.

Tabela nr 13. Zawody nadwyżkowe.

Lp.	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów	Liczba	
			oferty pracy	bezrobotnych
1	Kucharz	0,86	30	35
2	Przedstawiciel handlowy	0,83	10	12
3	Kasjer handlowy	0,71	5	7
4	Magazynier	0,69	18	26
5	Kontroler jakości wyrobów mechanicznych	0,67	2	3
6	Hydraulik	0,67	2	3
7	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	0,67	2	3
8	Lakiernik samochodowy	0,67	2	3
9	Operator koparko - ładowarki	0,67	2	3
10	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	0,63	5	8
11	Mechanik samochodów osobowych	0,60	6	10
12	Główny technolog	0,50	1	2
13	Pozostali kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	0,50	1	2
14	Inżynier mechanik - maszyny i urządzenia przemysłowe	0,50	1	2
15	Architekt wnętrz	0,50	1	2
16	Lekarz weterynarii	0,50	1	2
17	Laborant chemiczny	0,50	1	2
18	Dietetyk	0,50	1	2
19	Technik logistyk	0,50	1	2
20	Opiekun w domu pomocy społecznej	0,50	1	2
21	Sekretarka	0,50	1	2
22	Kosmetyczka	0,50	1	2
23	Sortowacz	0,50	1	2

24	Księgowy	0,44	4	9
25	Sprzedawca	0,43	108	250
26	Pracownik socjalny	0,43	3	7
27	Barman	0,40	6	15
28	Technik usług kosmetycznych	0,40	2	5
29	Elektromechanik	0,40	2	5
30	Pielęgniarka	0,38	8	21
31	Pozostali stolarze meblowi i pokrewni	0,38	3	8
32	Specjalista do spraw marketingu i handlu	0,36	4	11
33	Kierowca samochodu osobowego	0,36	4	11
34	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	0,36	5	14
35	Technik elektryk	0,33	2	6
36	Technik masażysta	0,33	1	3
37	Plastyk	0,33	1	3
38	Technik obsługi turystycznej	0,33	1	3
39	Stolarz galanterii drzewnej	0,33	1	3
40	Salowa	0,33	3	9
41	Kucharz małej gastronomii	0,29	5	17
42	Robotnik magazynowy	0,29	2	7
43	Technik geodeta	0,27	3	11
44	Robotnik leśny	0,27	4	15
45	Technik technologii odzieży	0,25	1	4
46	Technik dentystyczny	0,25	1	4
47	Ratownik medyczny	0,25	1	4
48	Zaopatrzeniowiec	0,25	1	4
49	Fakturzystka	0,25	1	4
50	Mechanik samochodów ciężarowych	0,25	1	4

51	Operator pras w produkcji drzewnej	0,25	1	4
52	Pokojowa	0,25	1	4
53	Ładowacz	0,25	1	4
54	Fryzjer	0,23	11	47
55	Mechanik pojazdów samochodowych	0,21	7	34
56	Nauczyciel przedszkola	0,20	1	5
57	Blacharz samochodowy	0,20	1	5
58	Malarz budowlany	0,17	2	12
59	Lakiernik wyrobów drzewnych	0,17	1	6
60	Biotechnolog	0,14	1	7
61	Piekarz	0,14	3	21
62	Stolarz meblowy	0,14	2	14
63	Kierowca samochodu ciężarowego	0,14	4	29
64	Technik pojazdów samochodowych	0,13	1	8
65	Technik farmaceutyczny	0,13	1	8
66	Ślusarz	0,12	11	90
67	Pozostali inżynierowie i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0,11	1	9
68	Stolarz	0,10	3	29
69	Szlifierz materiałów drzewnych	0,09	1	11
70	Lakiernik	0,08	1	12
71	Krawiec	0,08	2	24
72	Pedagog	0,08	1	13
73	Robotnik budowlany	0,07	5	69
74	Pozostali inżynierowie mechanicy	0,07	1	15
75	Technik informatyk	0,06	1	16
76	Tokarz w metalu	0,06	1	18
77	Murarz	0,02	1	53

Pierwsze pozycje powyższej tabeli przedstawiają zawody nadwyżkowe o wskaźniku intensywności nadwyżki zawodu bliskim 0,9 czyli bliskim dolnej granicy określającej przedział zawodów zrównoważonych. Istotnym jest jednak to, że w zawodach tych zgłoszono większą liczbę ofert pracy, to też zgłoszenie pojedynczych ofert pracy nie zmieni pozycji tych zawodów w rankingu.

Przyjmując następujące założenia w celu dokonania podziału zawodów według poziomu wykształcenia:

- wykształcenie wyższe - grupy wielkie 1 i 2,
- wykształcenie średnie - grupy wielkie 3, 4 i 5,
- wykształcenie zasadnicze zawodowe - grupy wielkie 6,7,8 i 9.

Tabela 14. Struktura zawodów według poziomu wykształcenia w powiecie sanockim w I połowie roku 2013.

poziom wykształcenia	zawody			
	ogółem	deficytowe	równoważne	nadwyżkowe
wyższe	191	4	6	181
średnie techniczne	204	12	10	182
zasadnicze zawodowe	320	18	11	291
bez zawodu	2	1	-	1
razem zawodów	100%	4,9%	3,8%	91,4%
	717	35	27	655

Z analizy powyższego wynika, że zawody deficytowe stanowiły 4,9% wszystkich zawodów. Zawody nadwyżkowe stanowiły 91,4% wszystkich zawodów. Spośród nich największą grupą zarejestrowanych bezrobotnych były osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (patrz Tabela 15).

Tabela 15. Struktura bezrobotnych według poziomu wykształcenia w powiecie sanockim w I połowie roku 2013.

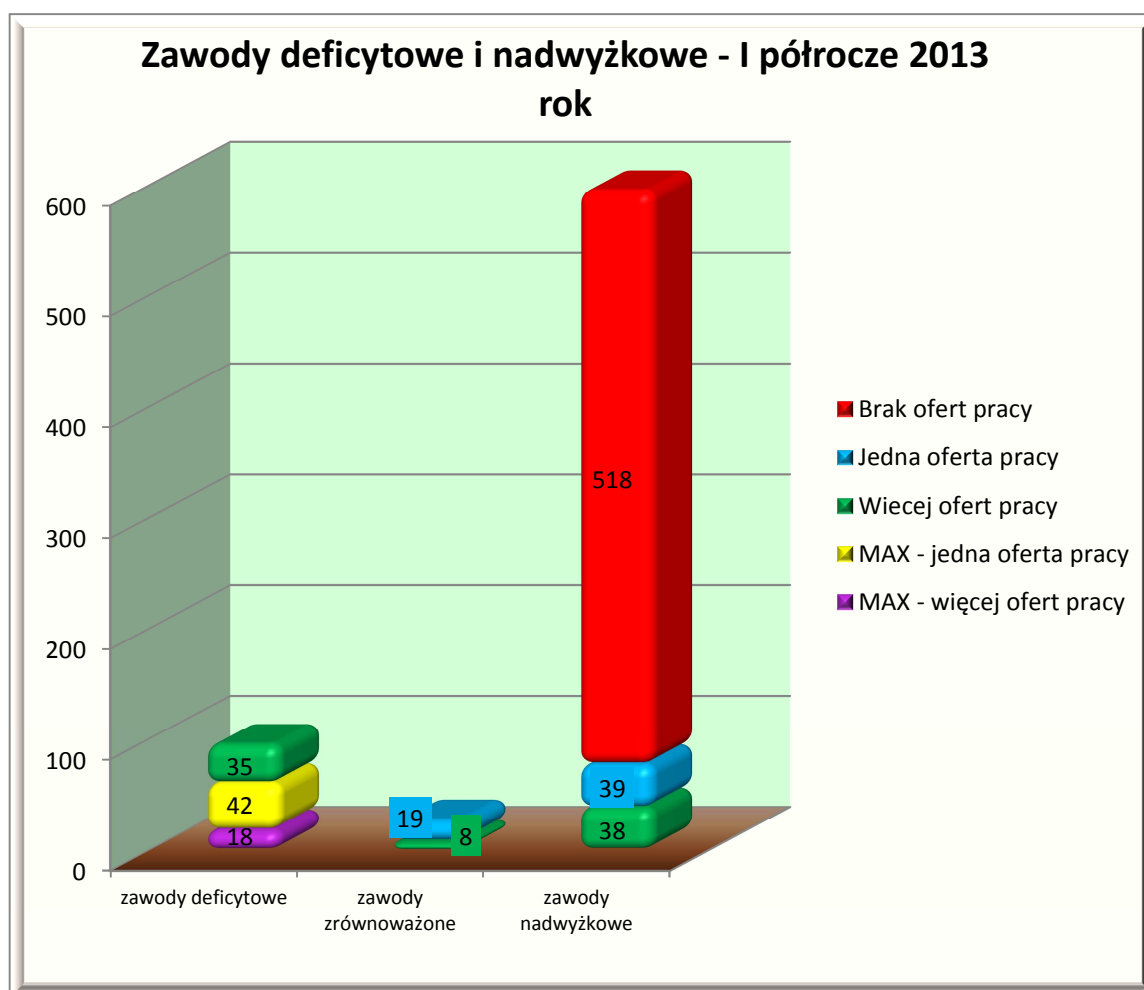
poziom wykształcenia	Liczba bezrobotnych - zawody			
	ogółem	deficytowe	równoważne	nadwyżkowe
wyższe	436	7	18	411
średnie techniczne	954	78	37	839
zasadnicze zawodowe	1185	128	19	1038
bez zawodu	674	5	-	669
razem zawodów	100%	6,71%	2,28%	91,01%
	3249	218	74	2957

5. WNIOSKI

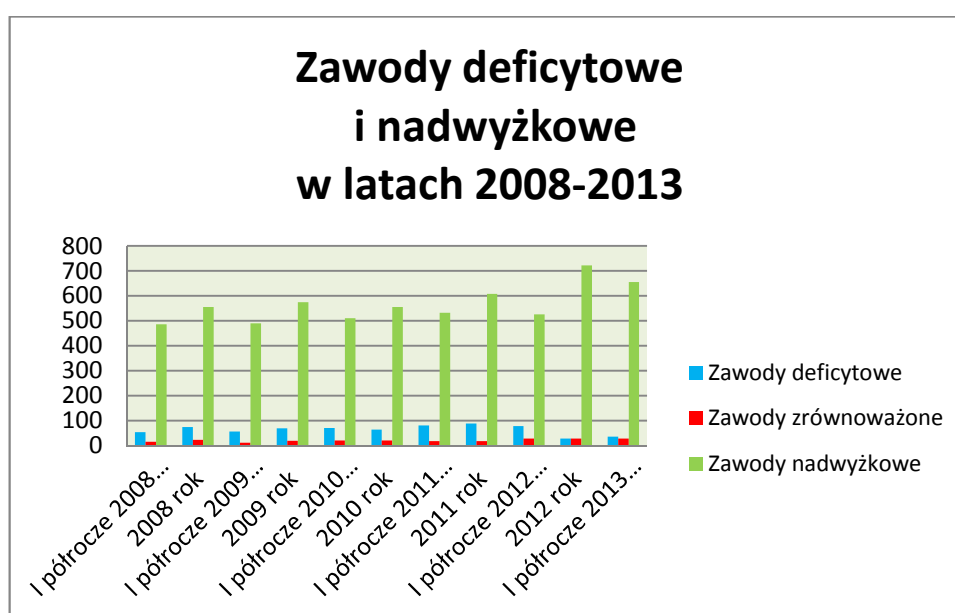
W oparciu o sporządzony ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych, analizę napływu bezrobotnych oraz ofert pracy zgłoszonych w PUP w Sanoku nasuwają się następujące spostrzeżenia i wnioski:

- Po sukcesywnym spadku stopy bezrobocia do połowy 2012 roku, następuje jej wzrost, który nadal utrzymuje się na podobnym poziomie. Należy zwrócić uwagę, że jest ona nadal niższa niż w podregionie Krośnieńskim i woj. Podkarpackim.
- Wskaźnik procentowego udziału kobiet w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych po wzroście w I półroczu 2011 roku zaczął się obniżać (2011- 54,09%, 2012 – 53,44%, 2013 – 51,73%).
- Największy odsetek bezrobotnych zarejestrowanych, wg wielkich grup klasyfikacji zawodów (kod jednocyfrowy), widoczny jest w grupie siódmej tj. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 28,27% ogółu bezrobotnych - podobnie jak w I półroczu 2012 roku.
- W ostatnich latach wskaźnik procentowego udziału osób zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy w kolejnych latach był zróżnicowany - od 2010 roku stopniowo wzrastał, natomiast w 2013 roku ten trend się odwrócił i wskaźnik procentowego udziału osób zaczął maleć (31,47 %).
- W dalszym ciągu największą grupę zawodową wśród pozostających bez pracy stanowią bezrobotni nieposiadający zawodu. Osoby te znacznie częściej tracą pracę. W I półroczu 2013 r. zarejestrowało się 866 takich osób – co stanowi 15,99% wszystkich rejestrujących się, wśród których kobiety stanowiły 55,20%. W stosunku do roku poprzedniego nastąpił niewielki wzrost procentowego wskaźnika liczby osób rejestrujących się bez zawodu z 15,18% w I półroczu 2012r.
- W trudnej sytuacji na rynku pracy są również sprzedawcy (dotyczy to bezrobotnych deklarujących posiadanie tego zawodu - zawód wyuczony lub wykonywany). W tej grupie 89,46 % to kobiety. Dodać należy równocześnie, że liczba ofert skierowana do tej grupy bezrobotnych jest duża (108 ofert), ale również napływ do ewidencji bezrobotnych w I półroczu 2013 roku tej grupy zawodowej był duży (250 osób). Wskazuje to na częste zmiany zatrudnienia na tych stanowiskach pracy.
- Wśród młodych osób rejestrujących się w okresie 12 miesięcy od ukończenia szkoły znaczną liczbę stanowią osoby posiadające zawody, w których kształcą szkoły z naszego powiatu.
- Notuje się wyraźną przewagę liczby zawodów nadwyżkowych w stosunku do zawodów deficytowych. Liczba zawodów deficytowych wynosiła 35, zawodów w równowadze była 27, natomiast liczba zawodów nadwyżkowych to 595 (zwiększyła się w stosunku do I półrocza 2012 roku -525). Wykres nr 7 przedstawia tę sytuację w I półroczu 2013 roku natomiast wykres nr 8 w latach 2008 – 2013.

Wykres nr 7. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w I półroczu 2013 roku.

Wykres nr 8. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w latach 2008 - 2013.

- Miejsca pracy w znaczącym odsetku generowane są przez:
 - administrację publiczną,
 - handel hurtowy i detaliczny,
 - przetwórstwo przemysłowe.
- Spora część ofert pracy dotyczy stanowisk przy pracach prostych i niewymagających specjalnych kwalifikacji, wystarczy przeszkolić potencjalnych pracowników.
- Z analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz w oparciu o statystykę rynku pracy nie jest w stanie określić rzeczywistej skali zjawiska. Wynika to z faktu, że nie wszystkie wolne miejsca pracy są zgłaszane przez pracodawców do Urzędu Pracy.

6. ANEKS STATYSTYCZNY

Załącznik nr 1. Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie sanockim w I – półroczu 2013 roku według grup dużych.

Lp	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1	"54"	Pracownicy usług ochrony	0,5909
2	"73"	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,5769
3	"53"	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,55
4	"92"	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	0,5455
5	"96"	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	0,5432
6	"62"	Leśnicy i rybacy	0,5085
7	"95"	Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	0,5
8	"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,4966
9	"52"	Sprzedawcy i pokrewni	0,4715
10	"75"	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	0,4312
11	"91"	Pomoce domowe i sprzątaczk	0,4286
12	"81"	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywcz	0,4267
13	"12"	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	0,4
14	"42"	Pracownicy obsługi klienta	0,3864
15	"41"	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	0,3797
16	"61"	Rolnicy produkcji towarowej	0,3704
17	"72"	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	0,3681
18	"83"	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,3652
19	"51"	Pracownicy usług osobistych	0,3636
20	"43"	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	0,3521

21	"94"	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	0,3462
22	"71"	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	0,3166
23	"44"	Pozostali pracownicy obsługi biura	0,3158
24	"33"	Średni personel do spraw biznesu i administracji	0,3121
25	"74"	Elektrycy i elektronicy	0,2771
26	"82"	Monterzy	0,2623
27	"11"	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	0,25
28	"32"	Średni personel do spraw zdrowia	0,2375
29	"31"	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	0,2231
30	"24"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	0,2177
31	"13"	Kierownicy do spraw produkcji i usług	0,2143
32	"23"	Specjaliści nauczania i wychowania	0,2136
33	"22"	Specjaliści do spraw zdrowia	0,2
34	"34"	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	0,2
35	"21"	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,1545
36	"14"	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0,1429
37	"26"	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	0,1429
38	"35"	Technicy informatycy	0,1379
39	"25"	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	0

Załącznik nr 2. Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w Powiecie Sanockim w I-półroczu 2013 roku.

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w I-półroczu	Bezrobotni stan w końcu I-półrocza	Oferty pracy zgłoszone w I-półroczu	Oferty pracy stan w końcu I-półrocza
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	97	177	12	0
Górnictwo i wydobywanie	48	47	4	0
Przetwórstwo przemysłowe	591	1074	164	2
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	6	13	3	0
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	5	15	0	0
Budownictwo	296	453	60	7
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	503	996	196	20
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	104	176	61	0
Transport i gospodarka magazynowa	95	141	17	4
Informacja i komunikacja	10	26	4	1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	21	47	24	3
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	8	27	0	0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	68	91	30	5
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	156	195	63	5
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	102	188	159	0
Edukacja	47	116	25	0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	52	83	53	1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	46	78	35	2
Pozostała działalność usługowa	97	185	21	1
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	2	4	0	0

Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0	0
Działalność nie zidentyfikowana	69	109	0	0
Ogółem	2423	4241	931	51

Załącznik nr 3. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w I-półroczu 2013 roku.

Lp	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1	"12"	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	0
2	"92"	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	0
3	"95"	Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	0
4	"35"	Technicy informatycy	0,0526
5	"75"	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	0,0708
6	"31"	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	0,0952
7	"23"	Specjaliści nauczania i wychowania	0,1077
8	"26"	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	0,1089
9	"25"	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	0,1111
10	"21"	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,1638
11	"14"	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0,1667
12	"72"	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	0,1681
13	"71"	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	0,1784
14	"24"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	0,1899
15	"62"	Leśnicy i rybacy	0,2222
16	"83"	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,2319
17	"13"	Kierownicy do spraw produkcji i usług	0,25
18	"32"	Średni personel do spraw zdrowia	0,25
19	"73"	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,2727
20	"74"	Elektrycy i elektronicy	0,3036
21	"42"	Pracownicy obsługi klienta	0,3182

22	"82"	Monterzy	0,3226
23	"11"	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	0,3333
24	"81"	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	0,375
25	"61"	Rolnicy produkcji towarowej	0,4286
26	"52"	Sprzedawcy i pokrewni	0,4406
27	"54"	Pracownicy usług ochrony	0,4545
28	"33"	Średni personel do spraw biznesu i administracji	0,4667
29	"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,4825
30	"22"	Specjaliści do spraw zdrowia	0,5
31	"53"	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,6
32	"34"	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	0,6333
33	"43"	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	0,725
34	"51"	Pracownicy usług osobistych	0,7326
35	"91"	Pomoce domowe i sprzątaczk	0,75
36	"44"	Pozostali pracownicy obsługi biura	1
37	"94"	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	1,3
38	"96"	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	1,4194
39	"41"	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	2,3421